

Suport de curs pentru dezvoltarea educației social media în școală

Instrumente educaționale în secolul al XXI-lea

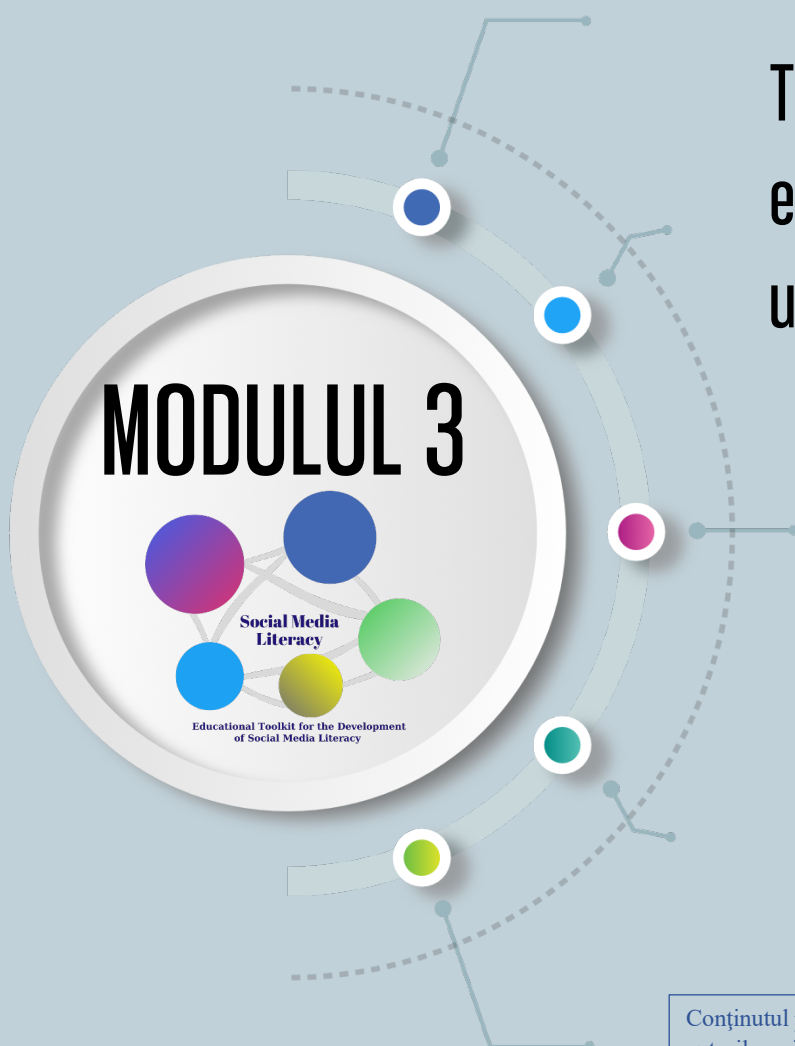
Instrumente social media și folosirea lor în educație

Blog, micro-blog, vlog

Facebook, Whatsapp, messenger

Youtube Instagram, TikTok

Reguli pentru utilizarea cu succes a social media în școală

Tipuri de instrumente educaționale bazate pe utilizarea social media

Cofinanțat prin
programul Erasmus+
al Uniunii Europene

Erasmus+ ref.no. 2019-1-R001-KA201-063996

Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației.

Scopul modulului

Social media înseamnă, după cum am subliniat deja anterior, mai mult decât divertisment. Pentru elevii noștri rețelele sociale reprezintă un instrument de socializare, dar și un loc din care se informează, un adevărat univers virtual care pentru ei este la fel de important ca realitatea înconjurătoare. Prin urmare, a aduce social media în clasă, dincolo de a fi un act curajos din punct de vedere educațional, este un proces necesar, care ar putea contribui mult la dezvoltarea armonioasă a tinerilor. Ce anume este însă potrivit să aducem în clasă? Ce instrumente social media ar trebui să alegem pentru a le folosi la școală și cum ar trebui să facem asta astfel încât să ne asigurăm că demersul nostru este unul bun?

În cadrul acestui modul, vom încerca să clarificăm aceste aspecte, prezentând câteva dintre cele mai cunoscute instrumente social media pe care am putea să le folosim în predarea unor lecții diverse. Vom vorbi despre importanța învățării digitale în secolul al XXI-lea, în contextul hiperthenologizării și al prezenței din ce în ce mai frecvente a mediului online în viața cotidiană și vom analiza câteva soluții concrete de integrare a social media în procesul de învățare.

Scopul modulului este de a le oferi profesorilor câteva informații și exemple concrete despre modul în care social media poate deveni un mediu eficient de învățare, utilizabil în procesul educațional, la clasă. De asemenea, în cadrul modulului sunt prezentate câteva dintre instrumentele social media ce pot fi utilizate cu succes ca instrumente în procesul didactic, împreună cu exemple concrete de activități ce pot fi implementate în cadrul lecțiilor la discipline variate sau în activitățile extrașcolare. Desigur că utilizarea acestor instrumente presupune numeroase avantaje (prezentate în acest modul), dar și anumite riscuri și precauții, despre care vom vorbi în modulul 8.

Număr de ore: 4

Rezultatele învățării

După parcurgerea acestui modul, profesorii vor fi capabili:

- să definească/ să înțeleagă ce presupune învățarea digitală;
- să înțeleagă rolul social media ca mediu propice învățării/ instrument de învățare în secolul al XXI-lea;
- să utilizeze diferite instrumente din social media;
- să selecteze diferite instrumente din social media și să le utilizeze în clasă ca instrumente educaționale, conform nevoilor elevilor;
- să dezvolte, să integreze și să re-elaboreze conținut digital care poate fi distribuit prin intermediul canalelor social media (texte, fotografii, video, etc.);
- să utilizeze instrumente social media pentru a preda despre fake news;
- să utilizeze instrumente social media pentru a identifica diverse tipuri de informații: reclame, propagandă, dezinformare, etc.

Material de formare

01. Instrumente educaționale în secolul al XXI-lea

Considerat al patrulea val al civilizației, internetul a produs în mod cert o revoluționare a vieții încă din secolul al XX-lea, iar în secolul al XXI-lea această revoluționare se extinde în toate domeniile, inclusiv în modul în care evoluează educația și metodele de predare, în acord cu societatea postmodernă, ce stă sub semnul relativizării și al fragmentarismului, așa cum sublinia Yhab Hassan în cercetările sale. Avantajele prezenței sale în procesul educațional sunt multiple, printre cele mai frecvent invocate fiind: învățarea comodă și relaxantă, stimularea creativității, comunicarea dintre piața educațională și cea economică, conexiunea internațională între actanții procesului cultural-educativ.

În acest context fluctuant, sarcina școlii rămâne mereu aceeași - să ofere contexte de formare ale unor competențe și ale unor caractere. Provocarea adresată profesorilor este găsirea unui echilibru între noile tehnologii informaționale și strategiile tradiționale de educație, ca într-un sistem de vase comunicante. “Generația milenară” sau „digitală” (Don Tapscott, *A crește digital: The Rise of Generation Net*, 1998) are ca parte integrantă a existenței ei aspecte digitale pe care le integrează încă din copilărie (jocuri video, utilizare de tablete, smartphone, laptop etc, platforme de socializare). Consumul cultural al acestor generații este de diferit, deoarece ele utilizează ecranele pentru scopuri variate, printre care: divertisment, învățare, informare, muncă. Era digitală, cu noile sale tehnologii, a creat atât oportunități, cât și îngrijorări privind învățarea și instruirea, atât în cadrul școlii, cât și în afara ei.

Interacționând cu noua tehnologie, copilului achiziționează autonom cunoștințe, dar și controlează procesul de învățare. Fiind familiari cu tehnologia, educația nu mai este impusă din exterior. Instrumentul digital oferă atât avantaje, cât și dezavantaje, de aceea rolul profesorului este să stabilească un echilibru și să elimine potențialele riscuri. Noile tehnologii reorganizează structural fundamentele și principiile prin care se ajunge la cunoaștere, având ca nucleu dur liberul arbitru și

autonomia. Dimensiunea comunicativă a instrumentelor moderne de învățare dă subiectului șansa de a accesa un teren fertil, cu posibilități infinite.

Cum poate deveni, în acest context, social media mediu de învățare/ instrument educațional? Introducerea noilor tehnologii și a instrumentelor digitale în școală este, așadar, ceva imperativ. Desigur că există avantaje și dezavantaje, însă se pare că avantajele sunt cele care prevalează și acest lucru s-a văzut din plin în decursul anului 2020 când educația a fost profund afectată, la nivel mondial, de pandemia generată de Covid 19. Existența instrumentelor digitale și a capacitatea de a le integra în sistemele de învățământ tradiționale au fost de real folos, permițând ca procesul educațional să nu fie întrerupt în totalitate. În plus, în acest conext specific, rolul social media în ceea ce privește comunicarea, transmiterea de informații și menținerea anumitor relații sociale în fond, a fost crucial.

Revenind însă la contextul general, impedimentul în introducerea noilor tehnologii și a instrumenteleor social media în practica educațională este că provoacă tradițiile de predare și învățare pe baza cărora educația formală a fost realizată. Revizuirile sunt imperative, înainte ca mijloacele educației să devină învechite. Adaptarea poate provoca o anumită angoasă, teamă și zdruncinare a comodității profesorilor obișnuiți cu metodele tradiționale. În plus, elevii care sunt obișnuiți cu utilizarea noilor tehnologii, par mai bine pregătiți.

Fenomenul social media este asociat, în mentalul colectiv, mai degrabă cu divertismentul, decât cu educația în sine. Utilizăm social media în timpul liber, pentru a comunica cu prietenii, pentru a posta fotografii și pentru a împărtăși tot felul de lucruri. În același timp, din social media ne luăm adesea informațiile necesare pentru diverse scopuri, tot de acolo învățăm diverse lucruri, putem cumpăra sau vinde lucruri, putem crea comunități sau putem face acțiuni caritabile. Rolul social media tinde să devină practic indispensabil în viața de zi cu zi. Cu mai mult timp în urmă, la începuturile Facebook, circula o zicală: *Nu ai Facebook, nu exiști!* Atunci era amuzant și provocator, însă în zilele noastre, extinzând raționamentul la social media în general, am putea spune că dacă nu utilizezi social media, nu exiști. Și, de altfel, este cam imposibil să nu te intersectezi sub o formă sau alta cu social media în viața de zi cu zi, fără să ai măcar un cont sau profil pe vreo rețea de socializare.

Inserarea social media în procesul de învățare apare astfel ca ceva firesc. Problema este cum transformi ceva ce este perceput mai degrabă ca divertisment, în ceva care generează educație. Răspunsul este pe cât de complex, pe atât de simplu - Nu transformi, ci îmbini. Utilizarea social media în clasă nu ar trebui să excludă divertismentul, pentru că, în fond, tocmai asta este și ideea - de a folosi instrumente atractive, care să îi facă elevi să învețe cu plăcere. Prin urmare, inserarea social media în

procesul educațional trebuie să permită elevilor să exploreze universul informațional, să selecteze informația și să dezvolte metode independente de rezolvare a sarcinilor. Se schimbă astfel modul în care noi ne raportăm la învățare, așteptările noastre, și nu învățarea ca proces.

Integrarea instrumentelor digitale bazate pe social media la clasă (blogul, vlogul, profilele, paginile sau grupurile de Facebook, conturile de Instagram, TikTok etc.) presupune parcurgerea unor stadii de descoperire, de experimentare și de transformare. Profesorul include în procesul didactic instrumentele digitale și devine un producător de informație, nu doar purtător. În această situație, rolul profesorului se schimbă. Rolul școlii se schimbă, pentru că cerința adaptării școlii la noile tehnologii transformă educația într-un proces de sincronizare în timp real cu realitatea. Informația devine relevantă, prin conținut, prin competențele digitale dobândite, dar și prin asumarea unor instrumente de muncă.

02. Instrumente social media și utilizarea lor în educație

Social media reprezintă în momentul de față una dintre cele mai populare modalități de petrecere a timpului liber, mai ales pentru adolescenți. De aceea, utilizarea social media în procesul educațional poate constitui o adevărată oportunitate pentru profesor. De la simpla creare a unor grupuri de conversație pe anumite rețele sociale, până la utilizarea anumitor aplicații în predare sau în evaluarea cunoștințelor, social media oferă posibilități extrem de variate pentru educație. Fie că optăm pentru instrumente devenite deja „clasice” (precum crearea de bloguri, de vloguri, utilizarea Facebook) sau pentru aplicații mai noi, aflate în topul preferințelor tinerilor (cum este TikTok, de pildă), introducerea social media în clasă este un pas înainte în procesul de sincronizare a educației pe care o oferă școala cu evoluția în timp real a lumii în care trăim. În plus, utilizarea social media în procesul educațional permite, așa cum am subliniat anterior, dezvoltarea competențelor media ale elevilor, prin raportare directă la lumea în care ei trăiesc.

Iată mai jos, o scurtă prezentare a celor mai la îndemână instrumente social media pe care profesorul le poate aduce cu succes în sala de clasă și câteva sugestii referitoare la modul în care ele pot fi integrate cu succes în procesul educațional.

1. Blogul

Termenul blog, apărut în 1997, provine de la expresia din limba engleză ”web log” are sensul de „jurnal pe Internet”. Blogul este o publicație online care conține atât text, cât și imagini în articole periodice care au, de obicei, un caracter personal. Blogul este asemănător unui jurnal, însă, de regulă, el nu este privat, ci presupune adresarea către o audiență. De asemenea, blogurile permit, de cele mai multe ori, postarea de comentarii la fiecare articol, precum și abonarea la un newsletter pentru a primi în email noutăți despre ce se publică pe blog în timp real. Blogul seamănă cu un website ce poate fi actualizat constant, în funcție de dorința celui care îl administrează. Există numeroase platforme pentru bloguri, care oferă funcționalități adaptate după specificul acestora, printre cele mai populare numărându-se Wordpress, Blogspot, Blogger etc.

Scopul unui blog poate varia foarte mult, de la jurnal personal, în care autorul își expune gânduri, emoții etc fără o țintă anume, până la exersarea pasiunii pentru scris sau pentru un domeniu anume și până la folosirea lui în scop publicitar, pentru a face reclamă la diferite produse, servicii

etc. De asemenea, blogul a devenit în ultimii ani și o formă foarte răspândită de mass media, fiind adesea utilizat de către jurnaliști. Actualmente există un număr extrem de mare de bloguri în lume, de ordinul sutelor de milioane. Termenul folosit pentru a desemna totalitatea blogurilor și a autorilor de bloguri este acela de „blogosferă”.

Folosirea blogului în școală poate fi, în primul rând, un mod excelent de a-i face pe elevi să scrie și să își îmbunătățească competențele pe care le presupune comunicarea prin scris. De asemenea, atunci când blogul vizează o anumită tematică, poate fi un bun instrument prin care se încurajează preocuparea elevilor pentru domeniul respectiv, stimulând curiozitatea de a se informa în legătură cu anumite subiecte, dar și comunicarea între elevi (prin intermediul comentariilor postate la articole) în legătură cu subiectul respectiv. Deși poate fi considerat deja un instrument învechit în social media, blogul este încă prea puțin utilizat în școală și asta pentru că nu există o strategie clară de utilizare a acestuia sau pentru că profesorii și elevilor li se pare dificil de utilizat în mod coerent. Lucrurile pot fi însă extrem de simple, dacă se stabilește de la început care este scopul educativ al utilizării instrumentului.

Cum pot folosi, concret, profesorii și elevii blogul ca instrument în procesul educativ? Există o întreagă gamă de posibilități. Una dintre cele mai simple ar putea fi aceea de a construi un blog al clasei, unde pot fi publicate teme, resurse, anunțuri referitoare la evenimente etc. O altă modalitate, care presupune mai mult timp și abilități mai sofisticate, este aceea de a le cere elevilor să își construiască un blog personal, pe o anumită tematică. Aceasta ar putea fi un proiect semestrial sau anual și poate constitui un bun mod de a evalua activitatea elevului la orice disciplină de studiu. Lista nu se oprește aici. Blogurile pot fi folosite în egală măsură pentru: teme, explicații suplimentare la anumite lecții, pentru a continua conversațiile începute în clasă despre un anumit subiect, pentru a ține un jurnal de învățare etc. Și chiar dacă, aparent, blogul este un instrument potrivit pentru disciplinele umaniste, el poate fi folosit în egală măsură și în cadrul științelor. De exemplu, elevii pot crea postări despre un anumit subiect la discipline precum geografie, biologie, chimie, pot descrie experimente sau, de ce nu, pot să descrie soluții proprii ale problemelor de matematică pentru a-i ajuta pe alții să le înțeleagă. Utilizat ca jurnal de învățare, blogul poate deveni un excelent instrument pentru lecțiile recapitulative, prin simpla accesare a materialelor publicate pe parcursul unui semestru întreg, spre exemplu.

Blogul este un instrument excelent de utilizat și pentru activitățile extrașcolare. Cel mai bun exemplu este cel al unei reviste școlare. Revista școlii poate fi, de fapt, un blog în jurul căruia se poate încheia o echipă de redacție, în care elevii pot primi responsabilități diferite. Orice activitate extrașcolară mai complexă poate beneficia de un blog, în care elevii pot să descrie activitățile făcute, pot să scrie impresii despre proiect, pot publica fotografii, anunțuri, statistici etc.

Folosirea blogului ca instrument educațional prezintă, deci, numeroase beneficii, unul dintre cele mai importante fiind dezvoltarea abilităților de comunicare pe anumite teme. În același timp, blogul poate să dezvolte învățarea colaborativă, să stimuleze creativitatea și curiozitatea elevilor, să dezvolte abilitățile lor de documentare. De asemenea, pentru profesor, el poate fi o metodă utilă de a obține feedback, prin comentariile elevilor.

Desigur, pentru a putea folosi blogul în clasă, ai nevoie de câteva cunoștințe tehnice, însă majoritatea platformelor de blogging oferă suport în acest sens, așa că tot ceea ce ai de făcut este să accesezi resursele potrivite.

2. Micro-blogul

Microblogging este un termen rezultat prin combinarea termenului „blogging” și „instant messaging” și se referă la posibilitatea de a crea conținut sub forma unor mesaje scurte ce pot fi postate și partajate cu o audiență online. Rețelele sociale, precum Twitter, Tumblr sau Instagram au devenit forme extrem de populare ale acestei forme de blogging, mai ales prin utilizarea versiunilor pentru telefon mobil care permit o comunicare mult mai ușoară între utilizatori.

Un micro-blog diferă de un blog tradițional în primul rând prin cantitatea de conținut, care este mult mai redusă și care permite o receptare mai rapidă. În ceea ce privește scopul, micro-blogurile pot fi și ele, la fel ca blogurile, extrem de variate. Postările pot fi personale, subiective, comerciale, informative etc. Specialiștii în social media consideră că apariția microbloggingului a revoluționat felul în care oamenii consumă informația. De asemenea, este un mod prin care oamenii devin mult mai ușor creatori de conținut, ceea ce îi face mai atenți la ceea ce se petrece în jur.

Microbloggingul poate fi folosit cu succes în clasă, fiind un mod de a-i atrage pe elevi către anumite subiecte. Față de bloggingul tradițional, microbloggingul prezintă anumite beneficii, cum ar fi: crearea de conținut durează mai puțin, la fel și receptarea de conținut; postările pot fi mai dese și

mai variate; informațiile pot fi transmise în timp real; accentul pus pe comunicarea între utilizatori este mai mare; este mult mai ușor de folosit de pe telefonul mobil.

3.Vlogul

Vlogul este un instrument foarte asemănător cu blogul (cum, de altfel, se observă și din similaritatea termenilor). Principala diferență este dată de mediul utilizat pentru a transmite conținutul. În cazul vlogului acesta este constituit de video. Avantajul față de blog este dat atât de elementele vizuale, cât și de rapiditatea cu care se transmite informația.

Vloggerii își încarcă videoclipurile pe internet, de regulă pe propriul canal de YouTube, una dintre cele mai populare platforme pe care utilizatorii pot încărca, partaja, viziona videoclipuri de dimensiuni variate. Nu este însă obligatoriu ca un vlog să fie încărcat pe YouTube. Poate fi foarte bine distribuit direct pe Facebook, pe Twitter sau pe alte rețele sociale, iar unii vloggeri își distribuie conținutul video pe propriul website. Un vlog poate fi creat cu un simplu smartphone, care permite nu doar filmarea propriuzisă, ci și editarea.

Care sunt beneficiile utilizării vlogului în clasă? În primul rând, un vlog este foarte dinamic și, așa cum precizam mai sus, are un impact vizual mult mai puternic decât un text scris pe un blog. De asemenea, în cele mai multe cazuri, exprimarea este mult mai naturală atunci când faci un vlog, iar în cazul anumitor subiecte (cum ar fi, spre exemplu cele legate de științe, de fizică, de chimie, care presupun experimente) un vlog poate să arate ceea ce cuvintele nu pot descrie cu exactitate. Vlogul reprezintă un excelent instrument educativ mai ales pentru elevii care au un stil de învățare auditiv, dar și pentru ceilalți.

Utilizarea vlogului în proiectele educaționale stimulează creativitatea elevilor și lucrul în echipă. De asemenea, pentru majoritatea elevilor vlogul ar putea fi un instrument foarte familiar, deoarece cei mai mulți dintre ei se uită deja pe YouTube la vloguri variate pentru a se recrea, prin urmare utilizarea vlogului în clasă s-ar putea să creeze un plus de confort. Modalitățile în care vlogul poate fi utilizat în educație sunt multiple și ele nu se referă doar la crearea de vloguri de către elevi, ci și la posibilitatea ca profesorul să creeze vloguri pe care să le ofere elevilor fie ca pe un preview la o anumită lecție, fie pentru a aprofunda un subiect anume, oferind indicații practice sub forma unor tutoriale. Avantajul este că într-un vlog informația poate fi simplificată, explicată, discutată, astfel încât elevii să o recepteze mai rapid și într-o manieră mai simplă.

Fie că îl utilizați ca un produs educațional cu circuit închis, la care au acces doar elevii dintr-o anumită clasă, fie că decideți ca produsele create să fie distribuite pe un canal de YouTube sau într-un alt mediu online, este important ca atunci când utilizați vlogul în lecții sau în activitățile extrașcolare să discutați cu elevii și despre anumite reguli ce trebuie respectate. Este o bună ocazie să discutați despre permisiunile legate de distribuirea unui produs în mediul online, despre drepturile de autor, despre protecția datelor.

4. Facebook

Facebook este cu siguranță una dintre cele mai populare și mai complexe rețele sociale, deși de câțiva ani nu se mai află în topul preferințelor tinerilor. Utilizarea acestei rețele sociale în scop educațional poate oferi multiple avantaje și oportunități de învățare, indiferent de domeniu. Înainte de a utiliza Facebook în clasă este necesar să vă gândiți care dintre funcționalități vă este mai la îndemână pentru a o explora împreună cu elevii.

Profilul de Facebook este un loc în care orice individ poate să distribuie informații despre el însuși - date personale, precum data și locul nașterii, localitatea de origine sau cea de rezidență, unde și-a făcut studiile, domeniile de interes, locurile vizitate, fotografiile, videoclipuri etc. Este așadar un spațiu ce individualizează o persoană și care ar trebui să conțină informații reale, ce ar putea funcționa asemenea unei arhive sau ca un liant social. Responsabilitatea pentru conținutul profilului de Facebook îi aparține deținătorului, care poate să îl facă public, vizibil oricui sau doar unui grup restrâns, conștient de riscul unei expunerii în spațiul online.

Există, desigur, posibilitatea existenței unor profiluri false sau chiar a furtului de identitate în acest spațiu, acest aspect fiind unul dintre domeniile noastre de interes, pe care îl vom aborda în cadrul disciplinelor umaniste și chiar realiste. Un exemplu relevant îl poate constitui, în cadrul orelor de literatură, crearea unui profil al unui personaj dintr-o operă literară studiată, încărcarea unor imagini reprezentative pentru caracterizarea acestuia sau postarea unor citate din operă, relevante pentru construcția eroului (trăsături, modalități de caracterizare), atașarea unor linkuri cu filme artistice care au la bază opera respectivă etc. Un alt exemplu ar putea fi profilul unui autor sau al unei personalități istorice sau din domeniul științelor, al unui pictor sau compozitor. Competența media pe care utilizatorul o dobândește urmărește ideea că nu orice profil de Facebook este real și că un utilizator ar putea avea mai multe profiluri, iar responsabilitatea pentru conținut sau pentru distribuirea

informațiilor îi aparține. Pentru scopuri educaționale, există o aplicație numită [Fakebook](#) care permite exersarea abilităților de a crea un profil, fără ca acesta să fie accesibil însă în spațiul public. Puteți folosi cu elevii această aplicație pentru a pune în practică sugestiile de mai sus.

Pagina de Facebook este diferită de un profil personal. Pentru a crea o Pagină de Facebook sau pentru a o administra, trebuie să ai un profil. Paginile de Facebook sunt utile în cazul persoanelor publice, instituțiilor, oamenilor de afaceri, artiștilor, organizațiilor/entităților nonprofit, brandurilor, pentru că oferă posibilitatea menținerii unei legături cu clienții, cu fanii sau de a promova un produs intelectual, artistic etc. Prin urmărirea unei Pagini de Facebook sau prin aprecierea acesteia cu un like, cel interesat începe să vadă actualizări ale paginii respective în secțiunea de noutăți.

Pagina de Facebook poate fi un instrument foarte util în activitatea cu elevii atunci când se lucrează în echipă pentru realizarea unor proiecte – de exemplu, proiecte Erasmus+ sau Euroscola, astfel echipa putând să-și promoveze activitatea în cadrul comunității, să fie vizibilă sau să mențină legătura între membri. Se pot posta imagini, linkuri sau videoclipuri reprezentative pentru activitatea grupului. De asemenea, existența unei strategii de utilizare a social media în cadrul școlii în care activați ar putea permite strângerea relațiilor cu comunitatea locală, prin popularizarea activităților școlii pe o pagină de Facebook creată în acest scop.

Grupurile pe Facebook reprezintă o altă modalitate de interacțiune prin intermediul acestei populare rețele sociale. Pentru a crea un grup sau pentru a ajuta la administrarea acestuia, trebuie să ai un profil. Grupurile se constituie în spații de comunicare cu alte persoane despre interese comune. Grupurile de Facebook sunt modalități practice, prin care se poate comunica pe orice temă: între membrii familiei, ai unei echipe a unui proiect, ai unei trupe artistice etc.

Setările de confidențialitate ale grupului pot fi personalizate, în funcție de persoanele pe care administratorul grupului le dorește înscrise sau care pot vedea grupul. Persoana care se înscrie într-un grup pe Facebook începe să vadă conținut în fluxul său de Nouăți. Administratorul grupului poate să facă grupul vizibil sau ascuns. Dacă este vizibil, atunci oricine poate găsi grupul folosind funcția Căutare și în alte locații pe Facebook. Când grupul este ascuns, doar membrii îl pot găsi folosind funcția Căutare. Grupurile publice nu pot fi decât vizibile, de aceea, pentru a ascunde un grup public se schimbă confidențialitatea grupului, de la public la privat, apoi se ascunde grupul.

Chiar dacă elevilor li s-ar putea părea un instrument învechit, grupurile de Facebook oferă posibilități complexe de gestionare a unor proiecte de echipă, permițând, de asemenea, o bună comunicare între profesor și elevi.

5. WhatsApp

WhatsApp este o aplicație gratuită, ce oferă servicii de mesagerie și apelare simple și securizate, acceptând trimiterea și primirea de conținut media: texte, fotografii, videoclipuri, documente, locații.

Se pot crea și grupuri pe Whatsapp sau sincroniza conversațiile pe computer, avantajul fiind criptarea integrală a mesajului. Grupurile de Facebook, WhatsApp sau Messenger își găsesc utilitatea atât în desfășurarea unor activități, cât mai ales în comunicarea rapidă și a schimbului de informații, imagini, linkuri, videoclipuri. Se pot crea grupuri tematice sau pe nivel de clasă, grupuri mai mici sau mai numeroase. Pentru realizarea unui proiect școlar sau extrașcolar, elevii pot discuta în aceste grupuri, pot trimite teme profesorului, pot adresa întrebări și pot primi îndrumare sau feedback.

Fiind utilizată mai degrabă ca un mijloc de comunicare rapidă, aplicația Whatsapp oferă posibilități limitate în ceea ce privește utilizarea ei în scop educațional, însă chiar și așa, nu ar trebui neglijată, pentru că poate oferi oportunitatea de a deschide discuții cu elevii în legătură cu preferințele lor în materie de social media și cu comportamentul responsabil pe care trebuie să îl avem indiferent de rețeaua socială folosită.

6. Instagram

Instagram este unul dintre cele mai populare canale de social media în prezent, fiind asociat mai ales cu ideea de a transmite un mesaj prin intermediul imaginii. Statisticile arată că din cele peste 800 de milioane de conturi pe Instagram, peste o treime sunt deținute de adolescenți, care manifestă o preferință clară pentru această rețea socială în ultimii ani.

Crearea unui sau a mai multor conturi de Instagram este la îndemâna oricui, iar conținutul publicat pune accentul mai ales pe fotografii, care pot fi însoțite de un mesaj scris, însă, de regulă, impactul acestuia este mai puțin vizat. Instagram este rețeaua socială care pare să ilustreze cel mai bine ideea că o imagine face cât o mie de cuvinte, majoritatea celor care utilizează platforma mizând pe ideea că prin imagini se pot spune povești.

Cum poate fi folosit Instagram în clasă? Chiar dacă pare greu de folosit și destul de limitat, pentru că vorbim doar de imagini postate pe platformă, Instagram poate fi un excelent instrument educațional, inovativ și amuzant în același timp. Profesorul poate crea un cont privat de Instagram al unei clase, spre exemplu, la care să aibă acces doar elevii și/ părinții acestora. Se pot posta fotografii de la diverse activități, dar și infografice relevante pentru anumite subiecte sau postere, colaje, fotografii făcute de elevi ca temă.

Folosirea hashtagurilor semnalate prin # în fața unui cuvânt este foarte eficientă pentru a unifica mai multe fotografii cu aceeași temă. Hashtagul poate deveni un instrument de căutare pentru diferite subiecte, întrucât există deja pe Instagram colecții impresionante de diferite materiale educaționale, create special pentru profesori și elevi. De asemenea, pe Instagram există deja numeroși profesori care partajează resurse educaționale. Dacă aveți deja un cont este suficient să generați căutări folosind hashtaguri precum #teachersofinstagram, #teachingchemistry, etc.

Instagramul poate fi folosit în egală măsură pentru a crea proiecte unice, pentru a-i lăuda pe elevi postând cele mai reușite proiecte pe canalul clasei, pentru a păstra amintiri frumoase din excursii, dar și pentru a le aminti elevilor despre proiectele sau temele pe care le au de făcut, spre exemplu.

7.YouTube

YouTube este o platformă web extrem de populară, în care utilizatorii pot încărca și viziona materiale audio și video, în care aceștia își pot exercita libertatea de exprimare și de informare, libertatea oportunităților și a apartenenței.

Pentru a putea distribui un clip video pe acest canal, utilizatorul trebuie mai întâi să își creeze un cont. Utilizatorii înregistrați pot lăsa comentarii și pot crea liste cu videoclipurile preferate. Utilizatorii neînregistrați pot doar să vizualizeze conținutul, nu să și lase comentarii. YouTube-ul poate fi utilizat cu succes în cadrul oricărei discipline, elevii putând urmări, împreună cu profesorul sau individual, diferite materiale video, ca punct de plecare într-o dezbatere, pe diferite teme. În ora de literatură, spre exemplu, se poate realiza deconstrucția unui text liric, însoțit de acompaniament muzical și/sau vocal. Mulți artiști au transpus pe muzică opere lirice aparținând unor scriitori consacrați; utilizând această metodă, analiza operei devine mai atractivă pentru elev, căruia i se poate solicita să coreleze textul cu melodia, interpretarea sau chiar cu videoclipul.

De asemenea, se pot viziona filme documentare despre evenimente istorice, despre personalități din diferite domenii, fenomene ale naturii, locuri, obiective culturale etc. Youtube oferă acum și posibilitatea de a viziona și filme artistice, ecranizări ale unor opere literare din literatura națională sau universală sau care prezintă biografii romanțate ale unor personalități despre a căror activitate se studiază în școală.

YouTube poate fi folosit în clasă și pentru încurajarea creativității, prin postarea unor produse video create de elevi pe canalele proprii sau pe un canal special creat în acest scop. Posibilitatea de a păstra confidențialitatea videoclipului, prin postarea lui nelistată, este un avantaj care permite o bună gestionare informațiilor private.

8. TikTok

TikTok este o aplicație și o rețea de socializare foarte îndrăgită de copii și de adolescenți, denumită și „comunitate video internațională”, folosită pentru a crea videoclipuri scurte, de 15 secunde, însoțite de o melodie sau de un efect de fundal. Protagonistii videoclipurilor cântă, dansează sau mimează, folosind piese cunoscute sau dansuri făcute special pentru a atrage atenția publicului.

Pentru a folosi aplicația, ce poate fi descărcată gratuit din Google Play sau App Store, este necesară crearea unui cont. Interfața este foarte familiară și are multiple opțiuni. Popularitatea aplicației este dată de conținutul video scurt, dar amuzant, fiind utilizată mai ales pentru divertisment și promovare prin muzică.

În ultimii ani aplicația a devenit foarte populară, dar și foarte controversată, deoarece utilizarea ei îi expune pe adolescenți la numeroase pericole ce pot fi evitate doar prin intermediul unor competențe media dezvoltate.

Aplicația TikTok fi folosită în cadrul lecțiilor la diferite discipline, ca instrument de realizare a unui proiect. De exemplu, la o oră de comunicare, în cadrul unei unități de învățare, elevii ar putea primi ca temă realizarea unui tik-tok care să reflecte tema unității studiate – de exemplu: promovarea unui mod sănătos de petrecere a timpului liber; promovarea lecturii, a unei opere literare etc.

TikTok poate fi o bună resursă pentru a discuta despre dezinformare, oferind un material bogat în acest sens. Discuțiile despre Fake news, despre propagandă, despre deepfake pot fi făcute pornind

de la utilizarea acestei aplicații. Pentru un suport teoretic în abordarea acestor subiecte puteți consulta modulul 5 al prezentului suport de curs.

03. Reguli pentru utilizarea cu succes a instrumentelor social media în școală

Indiferent care este canalul de social media pe care doriți să îl utilizați în activitățile didactice sau în cele extrașcolare, oricât de mare ar fi entuziasmul, este necesar ca înainte să treceți la practică să aveți în vedere mai multe aspecte care să vă asigure un context sigur și eficient de realizare a actului de învățare.

Iată mai jos câteva reguli importante de care trebuie să ținem cont atunci când utilizăm social media în clasă. Desigur, lista poate fi oricând îmbogățită cu alte reguli, în funcție de contextul particular în care utilizați dumneavoastră social media în școală. Însă, în linii mari, atunci când decideți că veți folosi social media în activitățile dumneavoastră cu elevii, ar trebui să aveți în vedere aceste reguli.

- Respectați politicile școlii în privința utilizării social media. Dacă școala nu are astfel de politici poate că este cazul să existe o inițiativă în acest sens sau, în orice caz, respectați legislația în vigoare.
- Alegeți cu grijă canalele folosite. Decideți în cunoștință de cauză dacă postările vor fi publice sau private și cine va avea acces la ele.
- Dacă folosiți numele și imaginea școlii, asigurați-vă că aveți permisiunea să o faceți.
- Dacă folosiți fotografii ale elevilor sau ale altor persoane, asigurați-vă că aveți permisiunea să o faceți și nu uitați să obțineți consimțământul scris al celor în cauză.
- Interesați-vă dacă este necesar să furnizați date despre utilizatori administratorului de rețea al școlii.
- Asigurați-vă că respectați regulile de interacțiune cu elevii dumneavoastră, conform politicilor școlii.
- Acordați întotdeauna suficientă atenție tuturor aspectelor ce trebuie luate în considerare pentru siguranța elevilor, care trebuie să primeze.

Learning Snacks

Bloguri

- creați un blog al clasei în care să publice texte de interes comun
- creați un blog de călătorie în care elevii să prezinte locuri vizitate în vacanțe
- creați un blog de recenzii literare/ de cinematografie/ etc.
- ...

Facebook

- creați pagini dedicate unor personalități/ evenimente/ opere literare
- creați profilul unor personaje
- analizați postări de pe diferite pagini
- ...

Vloguri

- interviuri pe diverse teme, cu diverse persoane/ personaje
- materie de studiu explicată
- analiza unor vloguri celebre
- ...

Micro-blog

- creați postări scurte cu termeni cheie
- analizați postări ale unor persoane publice
- urmăriți un subiect în postări variate
- ...

Instagram

- creați pagini dedicate unor domenii/ subiecte/ proiecte
- folosiți hashtagurile pentru documentare
- creați story-uri cu tematici variate
- ...

TikTok

- creați materiale concise pe anumite teme
- analizați deepfake-uri
- ...

Resurse

Despre Social Media în general:

- <https://bloggingwizard.com/social-media-statistics-facts-trends/>
- <https://fcl.eun.org/sml4change/what-is-social-media-literacy>

Bloguri:

- <https://elearningindustry.com/how-to-use-blogs-in-the-classroom>
- <https://www.emergingedtech.com/2015/09/the-state-of-blogging-in-the-classroom/>
- <http://www.kathleenamorris.com/2018/03/14/benefits-blogging/>
- <https://all4ed.org/19-ways-to-use-blogs-with-students-futureready/>
- <https://www.theedublogger.com/survey-2017-2018/#link-benefits>
- https://www.educationworld.com/a_tech/tech/tech217.shtml

Micro-bloguri:

- <https://www.lifewire.com/what-is-microblogging-3486200>

Facebook:

- <https://oxfordre.com/internationalstudies/view/10.1093/acrefore/9780190846626.001.0001/acrefore-9780190846626-e-114>
- <https://www.publicschoolreview.com/blog/should-public-schools-use-facebook-pros-and-cons>
- <https://www.onlinecollege.org/2009/10/20/100-ways-you-should-be-using-facebook-in-your-classroom/>

Vloguri:

- <https://socialmediaandtheclassroom415.weebly.com/vlogging.html>
- <https://www.screencastify.com/blog/10-reasons-to-use-video-in-classroom-this-school-year>

- <https://www.nyu.edu/faculty/teaching-and-learning-resources/strategies-for-teaching-with-tech/video-teaching-and-learning/guidelines-for-video.html>

Instagram

- <https://theartofeducation.edu/2018/04/09/a-guide-to-using-instagram-in-the-classroom/>
- <https://www.campussuite.com/blog/how-to-use-instagram-for-schools>
- <https://elearninginfographics.com/powerful-ways-use-instagram-promoting-school/>
- <https://www.weareteachers.com/10-surprising-ways-to-use-instagram-in-the-classroom-2/>

Youtube:

- <https://socialmediaforlearning.com/2015/12/13/using-youtube-in-learning-and-teaching/>
- <https://www.common sense.org/education/articles/using-video-effectively-in-the-classroom>
- <https://www.educationalappstore.com/blog/top-20-ways-to-use-youtube-in-classroom/>
- https://filmora.wondershare.com/video-editing-tips/tips-for-using-youtube-in-classroom.html?gclid=Cj0KCQjwrs2XBhDjARIsAHVymmRQ0PlkINd67H7hGyxkjutntWMFmAyDS2m0CYXJi9DLDrCEfm1Zs_UaApqpEALw_wcB

TikTok:

- <https://www.techlearning.com/how-to/how-can-tiktok-be-used-in-the-classroom>
- <https://www.campussuite.com/blog/how-to-get-started-with-tiktok-at-your-school>

Infografice

Social Media in school

Before you use social media in your activities, be sure you check these aspects

- 01 School policies**

Check your school's policies on social media use and respect them.

- 02 School image**

If you use the school's name and image, make sure you have permission to do so.

- 03 Permissions**

If you use photos of students or others, make sure you have permission to do so and remember to get written consent from those concerned.

- 04 Rules**

Establish clear rules with your students regarding the use of social media in classroom.

- 05 Safety first**

Whatever the purpose of using social media in your lessons, the safety of your students is the priority!

- 06 The right choice**

Choose the social media channels you use carefully. Make an informed decision about whether posts will be public or private and who will have access to them.

- 07 Privacy**

You should make a clear distinction between using social media in classroom and using it in your personal life.

What Social Media tool?

Choose the right social media channel, according to the needs of your students!

- Blog**

For practising written communication skills, documenting and combining images with text

- Vlog**

To stimulate creativity, oral communication and public speaking skills

- Micro-blog**

To encourage critical thinking and develop concise expression skills

- Facebook**

Making connections between reality and different study domains, by creating pages or groups developing critical thinking

- Instagram**

To create visual materials, collections of images, to analyse images and hashtags etc.

- Youtube**

To encourage creativity in creating complex video materials, to critically deconstruct the message of different videos

- TikTok**

To create focused video material, to explain information, to analyse elements related to misinformation

- Whatsapp**

To quickly connect with students and communicate effectively in small or large groups, various information needed to accomplish tasks

Planuri de activități cu elevii

Activitatea 1: Să explorăm muzee de artă pe Instagram

DESCRIERE: Această activitate este potrivită pentru o oră de arte plastice, dar poate fi și o activitate extracurriculară, în cadrul unui club de artă. Mai întâi, în funcție de tema de studiu aleasă, sunt provocați elevii să caute pe Instagram conturi și hashtaguri care aparțin sau fac referire la anumite muzee, apoi li se cere să aleagă un muzeu pe care să îl prezinte, utilizând Instagram. Suplimentar, li se poate cere elevilor să își construiască propriul „muzeu” de artă pe Instagram și să îl prezinte colegilor, justificând alegerea pieselor de artă expuse.

DE CE ESTE RELEVANTĂ ACEASTĂ ACTIVITATE: Activitatea este relevantă pentru că implică folosirea unui instrument social media foarte popular în rândul tinerilor - Instagram. De asemenea, este relevantă din punctul de vedere al educației social media, pentru că atunci când este pusă în practică, se discută cu elevii despre termenii de utilizare ai canalului de Instagram, despre copyright și despre confidențialitate.

Activitatea 2: Caracterizarea personajelor pe Facebook/ Fakebook

DESCRIERE: Lecția poate fi aplicată utilizând orice operă literară, în momentul în care se discută despre construcția personajelor. În loc să li se ceară elevilor să scrie eseuri despre personaje, se poate face o activitate în care elevii, individual sau pe grupe, să creeze profilul de Facebook al personajului preferat. Aplicarea acestei metode la o operă literară cum este basmul, aduce un plus de dinamism, deoarece elevii se vor amuza punând personaje fantastice în ipostaza utilizatorului de Facebook. Se poate utiliza, pentru siguranța elevilor, aplicația educativă Fakebook.

DE CE ESTE RELEVANTĂ ACEASTĂ ACTIVITATE: Acest gen de proiect este relevant pentru că implică utilizarea Facebook și pentru că se creează un context favorabil discuțiilor despre confidențialitatea pe rețelele sociale, despre profilele reale versus profile false, etc.

Activitatea 3: Știrile momentului pe YouTube

DESCRIERE: În teorie, activitatea poate fi aplicată la orice disciplină de studiu. Cereți-le elevilor să prezinte informații dintr-un anumit domeniu sau legate de un anumit subiect pe care îl studiați la materia respectivă sub formă de știri de televiziune. Urcăți buletinele de știri pe canalul YouTube al clasei și vizionați-le împreună cu clasa, apoi analizați diverse aspecte legate de disciplina predată, dar abordați și elemente de educație media, cum ar fi știrile, fake news etc.

DE CE ESTE RELEVANTĂ ACEASTĂ ACTIVITATE: Activitatea este relevantă, pentru că dezvoltă creativitatea și în același timp îi pune pe elevi în situația de a căuta informații și de a le prezenta sub forma unor știri, ceea ce deschide oportunitatea de a discuta despre sursele de informare, despre fake news, dezinformare etc.

Activitatea 4: Istorie locală pe Instagram

DESCRIERE: Creați o pagină de Instagram pe care elevii să poată posta fotografii cu monumente istorice din oraș. Le puteți lansa chiar dumneavoastră provocările în story-uri care să conțină indicații și alte diferite cerințe legate de tema propusă. Puteți crea colecții cu diferite teme, cu ajutorul hashtagurilor.

DE CE ESTE RELEVANTĂ ACEASTĂ ACTIVITATE: Această activitate este antrenantă pentru elevi, punându-le în mișcare creativitatea și gândirea critică. De asemenea, se poate porni o discuție despre copyright sau despre partajarea de imagini pe rețele sociale și GDPR.

Evaluarea activității

După parcurgerea materialului din acest modul, luați-vă 10 minute pentru a răspunde la lista de întrebări de mai jos.

1. Cu ce este asociat momentan fenomenul social media, în mentalul colectiv?

- ☐ învățarea
- ☐ divertismentul
- ☐ bombardarea creierului cu prea multe cunoștințe.

2. Ce zicală circula la începuturile platformei de socializare Facebook?

- ☐ Nu ai Facebook, nu ești modern!
- ☐ Nu ai Facebook, nu ești!
- ☐ Ai Facebook, știi să folosești calculatorul!

3. Inserarea *social media* în procesul educațional permite elevilor:

- ☐ să dezvolte metode independente de rezolvare a sarcinilor
- ☐ să amâne învățarea
- ☐ să trimită părinților temele pentru ca aceștia să le posteze pe rețelele sociale.

4. Introducerea social media în clasă este un pas înainte în:

- ☐ renunțarea definitivă la metodele clasice de predare
- ☐ procesul de sincronizare a educației din școală cu evoluția în timp real a lumii în care trăim
- ☐ asigurarea de locuri de muncă angajaților ce produc computere.

5. Folosirea blogului ca instrument educațional prezintă numeroase beneficii, unul dintre cele mai importante fiind:

- ☐ expunerea vieții personale în mediul online
- ☐ dezvoltarea abilităților de comunicare pe anumite teme
- ☐ dezvoltarea abilităților de dezbateră pe anumite teme.

6. Un micro-blog diferă de un blog tradițional prin:

- ☐ cantitatea de conținut, care este mult mai redusă și care permite o receptare mai rapidă.
- ☐ Imposibilitatea de a fi accesat de pe telefonul mobil
- ☐ tematica abordată.

7. Este important ca atunci când utilizați vlogul în lecții sau în activitățile extrașcolare să discutați cu elevii și despre anumite reguli ce trebuie respectate, cum ar fi:

- ☐ permisiunile legate de distribuirea unui produs în mediul online,
- ☐ drepturile de autor,
- ☐ protecția datelor.

8. Pentru a crea un grup de Facebook sau o pagină de Facebook ori pentru a ajuta la administrarea acestora, trebuie să ai un profil anterior creat în rețeaua de socializare Facebook:

- ☐ Da
- ☐ Nu

9. Când un grup de Facebook este ascuns, acesta poate fi accesat cu ajutorul funcției Căutare:

- ☐ de către orice utilizator
- ☐ doar de către membrii grupului
- ☐ de către toți prietenii membrilor grupului.

10. Un profesor poate oferi indicații și sprijin în procesul de învățare pe un grup de **WhatsApp**?

- ☐ Nu
- ☐ Da.

11. Instagram este rețeaua socială care pare să ilustreze cel mai bine ideea că:

- ☐ o imagine face cât o mie de cuvinte

- ☐ mai mult text înseamnă mai multe explicații
- ☐ fotografiile limitează imaginația.

12. Utilizatorii neînregistrați pe site-ul YouTube pot:

- ☐ doar să vizualizeze conținut, fără să lase comentarii.
- ☐ să posteze propriul conținut
- ☐ să șteargă comentariile altor utilizatori.

13. Utilizarea social media ca și instrument de învățare ar putea permite abordarea temei **Fake news** în cadrul unei lecții?

- ☐ Da
- ☐ Nu

14. Indiferent care este canalul de social media pe care doriți să îl utilizați în activitățile didactice sau în cele extrașcolare, oricât de mare ar fi entuziasmul, este necesar ca înainte să treceți la practică să aveți în vedere următoarele aspecte:

- ☐ Respectarea politicilor școlii în privința utilizării social media;
- ☐ Alegerea cu a canalelor folosite, în funcție de necesitățile specifice;
- ☐ Dacă folosiți numele și imaginea școlii, vă asigurați că aveți permisiunea să o faceți;
- ☐ Dacă folosiți fotografii ale elevilor sau ale altor persoane, vă asigurați că aveți permisiunea să o faceți și nu uitați să obțineți consimțământul scris al celor în cauză.
- ☐ Vă interesați dacă este necesar să furnizați date despre utilizatori administratorului de rețea al școlii.
- ☐ Vă asigurați că respectați regulile de interacțiune cu elevii dumneavoastră, conform politicilor școlii.

15. Inserarea *social media* în procesul de învățare presupune transformarea a ceva ce este perceput mai degrabă ca divertisment, în ceva care generează educație? Cum poți face acest lucru?

- ☐ Nu transformi, ci îmbini!
- ☐ Renunți, deoarece nu te consideri specialist.

